

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

100 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXVII NR. 44

Vineri,
3
NOIEMBRIE
2017

Pr. Nicolae Bordașiu,
distins cu Crucea
Patriarhală

(Pagina 3)

Conferință despre influența
Reformației maghiare
asupra culturii române

(Pagina 4)

Excursie
de toamnă
în România

(Pagina 12)

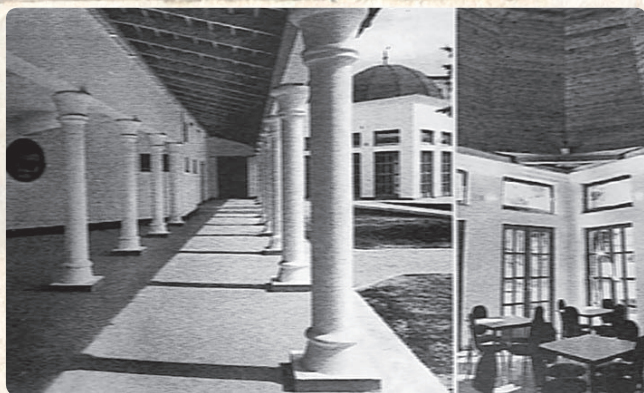
Calendar ortodox

- 6 noiembrie, luni, Sf. Pavel Mărt., Patr. Constantinopolului; Sf. Cuv. Luca din Sicilia
- 7 noiembrie, marți, Sf. 33 de Mc. din Melitina; Sf. Cuv. Lazăr din Muntele Galison
- 8 noiembrie, miercuri, †) Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor cereștilor puteri
- 9 noiembrie, joi, Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie; Sf. Ier. Nectarie din Eghina
- 10 noiembrie, vineri Sf. Ap. Rodion, Olimp, Erast și Sosipatru, Terțiu și Cvarț; Sf. Mc. Orest
- 11 noiembrie, sâmbătă, Sf. M. Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Sf. Cuv. Teodor Studitul
- 12 noiembrie, duminică, †) Sf. Martiri și Mărturisitori Năsăudeni. Duminica a XXV-a după Rusalii (Pilda samarineanului milostiv)

ANNO

Calendarul românesc 2000

Calendarul românesc 2000 evidențiază toate evenimentele principale întâmplare în cursul anului 1999. Printre acestea se află inaugurarea noului Cămin de elevi de pe lângă Liceul „N. Bălcescu” și a Centrului Cultural Românesc din Jula, precum și aniversarea a unui jumătate de secol de la înființarea Liceului Românesc din Jula.

În imagini: „Sentimentul de încredere în realizarea unui nou cămin de elevi cu multiple funcții s-a materializat în luna septembrie într-un act istoric, când mănunchiul de vlăstari, mici și mari, au luat în stăpânire noul internat românesc” (sus). „La sfârșitul lunii noiembrie, Liceul „N. Bălcescu” din Jula a sărbătorit 50 de ani de la înființare” (jos).

Stimați cititori, acest colț de pagină îl vom dedica în cursul acestui an amintirilor, vremurilor trecute. La evocarea acestora ne vom folosi de „Calendarele” vechi pe care le avem în arhiva redacției noastre. Fiți alături de noi în această călătorie în timp!

Pe copertă: PF Patriarh Daniel a oferit Crucea patriarhală, cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Române, părintelui Nicolae Bordașiu de la București (cu rădăcini strămoșești în Micherechi), în semn de recunoștință pentru credința și suferința lui în timpul comunismului.

Foto: basilica.ro

Hram de biserică și Ziua Românilor la Chitighaz

Biserica Ortodoxă Românească din Chitighaz, închinată Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, va sărbători anticipat hramul în ziua de duminică, 5 noiembrie. Slujba va începe dimineața la ora 9.30. Cu acest prilej, Preasfințitul *Siluan*, Episcopul ortodox român din Ungaria, va săvârși Sfânta Liturghie, înconjurat de preoți ai Eparhiei și invitați din România. Răspunsurile liturgice vor fi date de corul mixt al Bisericii Ortodoxe din Curtici. La sărbătoare sunt așteptați și credincioși de la parohiile învecinate, de la Otlaca-Pustă și de la Bătania. Manifestarea va continua cu agapă frățească la cantina școlii maghiare din Chitighaz. În aceeași zi, după amiază, evenimentele vor continua cu manifestarea numită „Satul meu Chitighaz”, organizată de către Centrul de Documentare și Informare al AȚRU, la care se dorește să îi facă pe oaspeții veniți la Chitighaz să se cunoască mai bine cu localnicii și să se întărească relațiile dintre comunități. **A.B.**

Audiență publică la AȚRU

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria va ține pe 9 noiembrie, de la ora 13.30, o audiență publică la care pot participa toți cei interesați. Ședința va avea loc la sediul AȚRU din Jula, de pe strada Eminescu, nr. 1. Conform legilor în vigoare, toate autogovernările minoritare din Ungaria sunt obligate să țină audiențe publice minimum o dată pe an.

Sărbătoare la biserica ortodoxă din Micherechi

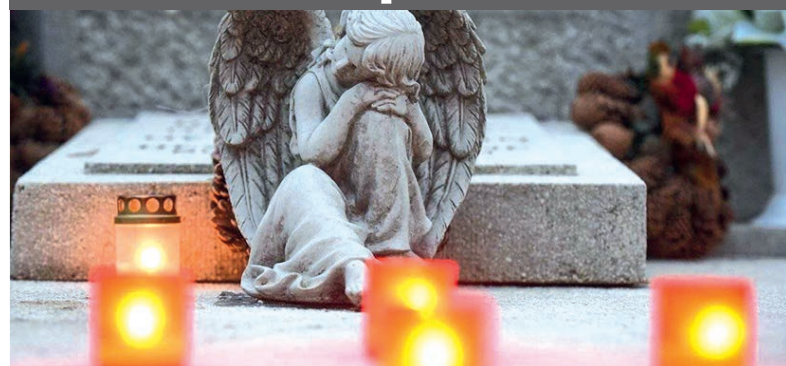
Parohia Ortodoxă Română din Micherechi, având biserica închinată Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, va sărbători hramul pe 12 noiembrie, cu începere de la ora 9.00. Sfânta Liturghie va fi oficiată de către PS Episcop *Siluan* și un sobor de preoți și diaconi. Cu această ocazie vor fi binecuvântate și lucrările efectuate la parohie.

Ziua porților deschise la școala din Micherechi

Conducerea Școlii generale din Micherechi invită părinții interesați să participe la ziua porților deschise, care va avea loc pe 21 noiembrie, între orele 9.00–11.00. Părinții vor putea vorbi cu învățătorii și profesorii care îi vor ajuta să își facă o idee despre cum se desfășoară activitățile din instituția de învățământ și pot să participe la orele care au loc în ziua respectivă în școală.

Poza săptămânii

În aceste zile, cimitirele sunt luminate iar noi ne gândim mai mult la cei plecați pe lumea cealaltă...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pr. Nicolae Bordașiu, distins cu Crucea Patriarhală, în semn de recunoștință față de apărătorii Ortodoxiei

Sărbătorii Sfântului Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor și al Catedralei patriarhale, i-a fost asociată în acest an comemorarea apărătorilor Ortodoxiei din timpul comunismului. Câteva momente solemne s-au desfășurat în cadrul Sfintei Liturghii din 27 octombrie 2017, scrie basilica.ro. În cadrul festivităților, Patriarhul României,

PF Daniel a acordat Crucea Patriarhală, cea mai înaltă distincție a Bisericii Ortodoxe Române, unor supraviețuitori care au suferit prigoana regimului comunist în România, printre aceștia aflându-se și pr. Nicolae Bordașiu, de la Biserica Sf. Silvestru din București, cu vechi rădăcini strămoșești în Micherechi.

Tematica anului comemorativ 2017 a fost evidențiată în cadrul evenimentelor din weekendul trecut mai ales prin participarea mai multor ierarhi din fostele țări comuniste, între care primații PF Kirill al Moscovei și al Întregii Rusii, PF Anastasie al Albaniei și PF Rastislav al Cehiei și Slovaciei. În cadrul omeliei rostite în altarul de vară de pe Colina Bucuriei, Patriarhul Kirill a subliniat faptul că martirii din perioada comunistă se roagă pentru noi și că legăturile cu ei sunt vii. PS Varlaam Ploieșteanul, Episcop vicar patriarhal, a citit *Actul solemn comemorativ* semnat de membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Documentul reflectă recunoștința față de Patriarhul Justinian și față de toți apărătorii Ortodoxiei din timpul comunismului exprimată în contextul *Anului comemorativ 2017*: „Ne rugăm Preasfintei Treimi să ne dăruiască tuturor credința puternică, dragoste față de Biserică și popor, dar mai ales să învățăm, din pilda mărturisitorilor din perioada comunistă, că iubirea izvorâtă din credința în Iisus Hristos Cel Răstignit și Înviat este mai puternică decât teama de moarte, pentru că Hristos însuși dăruiește martirilor cununi cerești de biruință, potrivit făgăduinței »Fii credincios până la moarte și îți voi da cununa vieții« (Apocalipsa 2, 10)».

După acest moment, în cadrul ceremonialului liturgic, a fost rostită o ectenie specială pentru mărturisitorii și martirii din toate țările comuniste trecuți la Domnul și s-a intonat „*Veșnica pomenire*” în limbile română, slavonă și albaneză.

Biserica Ortodoxă Română și-a exprimat recunoștința și față de cei care sunt în viață dar au suferit pentru credința lor în timpul comunismului. Părintele Patriarh Daniel a oferit distincția *Crucea Patriarhală*, cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Române, următoarelor persoane: Octav Bjoza (președintele Asociației Foștilor Deținuți Politici din România), Radu Ciuceanu (directorul Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului – Academia Română), Micaela Ghițescu (redactor-șef revista „Memoria”), pr. Nicolae Bordașiu, pr. Mircea Gorețki, acad. Alexandru Zub, Demostene Andronescu.

„Am onorat pe o parte din cei care sunt în viață și au pățimit în închisorile comuniste. În mod simbolic, fiecare persoană a primit Crucea Patriarhală pentru că a purtat crucea lui Hristos în închisoare. Ei reprezintă o categorie de mărturisitori ai credinței în timpuri foarte grele când mulți au mărturisit credința cu prețul vieții lor”, a spus Părintele Patriarh Daniel.

*

Părintele Nicolae Bordașiu s-a născut la 22 mai 1924, în localitatea Săbolciu, județul Bihor. Tatăl și bunicul său au fost preoți, iar mama sa a fost nepoată de văr a Mitropolitului Vasile Mangra. A terminat liceul în orașul Beiuș și a urmat cursurile Facultăților de Teologie și de Farmacie din București. În anii studenției a făcut parte din grupul de tineri ai „Rugului Aprins” de la Mănăstirea Antim și a participat la înființarea Asociației Tineretului Ortodox Studențesc (ATOS), fapt ce a condus la arestarea și la condamnarea sa. Între anii 1948 și 1955 a stat ascuns de autoritățile comuniste prin satele din Bihor, care îl căutau pentru a-și ispăși condamnarea în lipsă la 20 de ani de închisoare. A fost descoperit și arestat în anul 1955, făcând temniță politică până în 1964. Patriarhul Justinian și ministrul Mircea Malița au stăruit de lângă autoritățile comuniste pentru a obține numirea sa ca

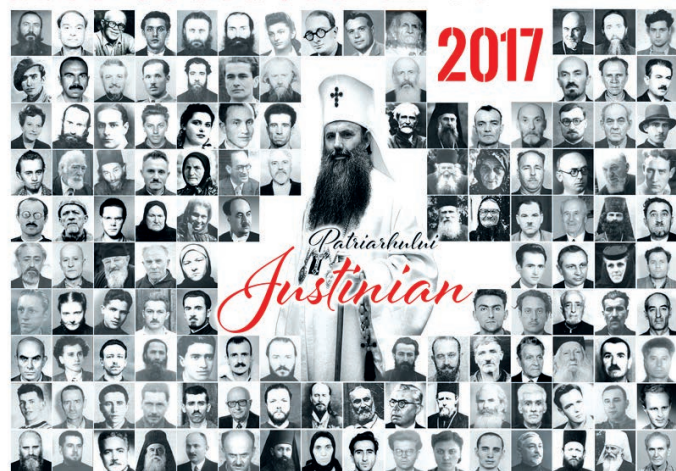
profesor la Seminarul Teologic Ortodox din București, în 1968. La 30 noiembrie 1969 este hirotonit preot. Părintele Profesor Dumitru Stăniloae i-a fost îndrumător în cadrul studiilor doctorale. A slujit timp îndelungat (1981–2003), alături de Părintele Constantin Galeriu, la Biserica „Sf. Silvestru” din București. După trecerea în veșnicie a pr. Galeriu, este numit paroh al Bisericii „Sf. Silvestru” până în anul 2010. Azi, la vârsta de 93 de ani, părintele Bordașiu este preot slujitor în aceeași biserică.

La vârsta de doar 24 de ani, Nicolae Bordașiu a fost condamnat la 20 de ani de muncă silnică pentru „uneltire contra ordinii sociale”. A frecventat regulat Mănăstirea Antim din București, acolo unde a luat ființă mișcarea Rugul Aprins, care era în vizorul Securității. Când a simțit că arestarea sa se apropie, tânărul Bordașiu a încercat să se ascundă, între anii 1948–55, în satele din Bihor. „Șapte ani am înfruntat o securitate puternică și vigilentă, pornită pe urmele mele. Asta a fost învinuirea cea mare care mi s-a adus: curajul de-a lupta nevăzută cu ei. Dar nu e ușor să stai ascuns și singur atâția ani de zile. Șapte ani am ieșit din casă doar noaptea și nu am avut nimic de citit, decât Sfânta Scriptură. Eram foarte obosit de chinul acesta, ce părea fără capăt, și nu mai știam ce să fac. Nu mai puteam suporta atâta singurătate și izolare”, mărturisește părintele Bordașiu pe site-ul Memoria Rezistenței. A fost arestat pe 18 iulie 1955, fiind dus la Securitatea din Timișoara unde va cunoaște cea mai cumplită umilință. A fost întemnițat ca deținut politic timp de 9 ani în închisorile de la Timișoara, Oradea, Jilava și Aiud.

„...Dumnezeu m-a ajutat și mi-a schimbat cursul vieții, ca să fie corect și bun. Dacă tinerii de astăzi ar sta și s-ar uita cu multă atenție la existența lor și la ce e în jur, ar vedea că ființa omenească este atât de perfect lucrată, încât nu poate fi altcineva decât Dumnezeu cel care a creat-o, care i-a pus mintea într-un trup, care îl ascultă pe om în ceea ce gândește și că acest trup nu este făcut să fie veșnic, dar sufletul nu moare niciodată. Asta e puterea dată de Dumnezeu: i-a dat omului libertatea prin suflet, libertatea să aleagă să își călăuzească viața”, mărturisește părintele Nicolae Bordașiu în volumul „Supraviețuitorii – Mărturii din temnițele comuniste ale României”.

E.Ș.

ANUL COMEMORATIV AL

ȘI AL APĂRĂTORILOR ORTODOXIEI ÎN TIMPUL COMUNISMULUI

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Conferință despre influența Reformației maghiare asupra culturii române

Cu ocazia aniversării a 500 de ani de Reformă Protestantă, Autogovernarea Românilor din Seghedin împreună cu Catedra de Limba și Literatura Română a Universității din Seghedin a organizat în ziua de 28 octombrie o conferință bilingvă intitulată „Influența Reformației maghiare asupra culturii române”. Evenimentul s-a desfășurat în Biserica Baptistă din Seghedin, un loc cunoscut pentru tinerii baptiști care și-au făcut studiile în orașul de pe Tisa, dar și pentru românii stabiliți la Seghedin. Conferința finanțată de Comisia Memorială Reformația 500 a fost deschisă pe acordurile fanfarei Bisericii Baptiste Române din Micherechi, însoțită și de câțiva tineri membri ai corului adunării.

Română, treptat, începând de la sfârșitul secolului al XVI-lea, se renunță la limba de cult slavă, slăvonă, și capătă tot mai mult loc limba română, ca limbă națională, acesta este un efect al Reformei. Sau dacă ne gândim la convertirea la Biserica greco-catolică, din care apare mai târziu mișcarea Școala Ardeleană, este tot un efect al Reformei, inițiată de Martin Luther”, a mai spus prof. Mihaela Bucin.

Pastorul Bisericii Baptiste din Micherechi, Petrică Crețu a vorbit la conferință despre evoluția relației dintre Biserică și stat, dar și despre dorința reformatorilor de o reîntoarcere la origini, o reîntoarcere la Biblie și o schimbare a lumii: „Martin Luther și-a prezentat intenția de a reforma învățătura creștină în sensul de a o aduce din nou la Cuvântul lui Dumnezeu. Se cunosc cele trei sola ale lui Luther, *Sola scriptura*, întoarcerea la Scriptură, adică să lăsăm partea care ține de tradiție, Biblia să fie deasupra acestora. Tot el a spus *Sola fide*, adică omul este mântuit numai prin credință, nu ne mai cumpărăm mântuirea prin indulgențe, prin bule și alte lucruri. În al treilea rând, Martin Luther a venit înaintea oamenilor cu o învățătură specială despre gloria lui Dumnezeu, și aceasta a ajuns să fie completată de Jean Calvin, care vine să spună *Soli Deo Gloria*, adică totul trebuie să facem pentru slava lui Dumnezeu. Reformatorii, prin aceste propovăduiri, au motivat lumea să își schimbe interiorul. De fapt, ei au dorit schimbarea lumii, dar prima dată s-au schimbat ei. Cred că astăzi, la 500 de ani de la Reformă, putem vorbi despre o nouă nevoie de Reformă. Este nevoie să ne schimbăm noi, și apoi se va schimba și lumea din jurul nostru”, a concluzionat pastorul Crețu.

T.B.

Despre efectele spirituale și culturale ale Reformei asupra culturii românești au fost prezentate următoarele prelegeri: dr. Nagy Levente, Univeristatea „Eötvös Loránd”, Budapesta: Înființarea și rolul episcopiei reformate române; Drd. Petrică Crețu, Biserica Baptistă Română din Micherechi: Relația dintre Biserică și stat în gândirea reformatorilor; dr. Gheorghe Petrușan, Seghedin: Reforma și formarea identității naționale a românilor; dr. Mircea Măran, Școala de Studii Înalte pentru Educatori „Mihailo Palov” din Vârșet, Serbia: Mișcarea baptistă la românii din Serbia; dr. Aleksandra Djurić Milovanović: Institutul de Balcanologie al Academiei din Belgrad, Serbia: Nazarenii, primii neoprotestanți români și impactul lor asupra identității spirituale a românilor din Banatul Sârbesc; dr. Petru Weber, Universitatea din Seghedin: Relația dintre neoprotestantism și mișcarea națională la românii din Ungaria dualistă; dr. Mihaela Bucin, Universitatea din Seghedin: Etnologia comunității baptiste românești din Ungaria.

„500 de ani de la Reforma Protestantă a început ca o sărbătoare distantă față de români, de România, de viața românească. Fațeta protestantă a României este redusă și destul de discretă. Însă în comunitatea românească din Ungaria, de mai bine de o sută de ani, există și o comunitate protestantă, iar din aceasta eu cred că au ieșit personalități de marcă pentru comunitatea tuturor românilor din Ungaria”, ne-a declarat organizatoarea Mihaela Bucin. „Deasemeni, aceste biserici protestante, evanghelice, sunt printre acele instituții care prezervă și duc mai departe limba română. Protestantismul românilor din Ungaria a început la sfârșitul secolului al XIX-lea, prin înființarea Adunării Baptiste din Chitighaz, a continuat cu înființarea altora, la Micherechi și în satele din Bihor. Din anii 1970 s-au înființat și adunări penticostale, precum sunt evanghelici de origine română și la alte culte. Ne-am gândit că dacă acum s-a ivit ocazia sărbătoririi unei jumătăți de mileniu de la începutul unei noi istorii, al unui nou tip de mentalitate, în lumea umană în care trăim, dacă învățătura lui Isus a încercat să iasă iar la suprafață ca în faza primară, când Mântuitorul nostru a trăit pe pământ, am crezut că e voia Lui și am organizat această conferință.”

„Sigur că fiind vorba despre o problemă extrem de delicată, foarte mulți sunt tentați să vadă în aceste reforme, Reforma religioasă, o tendință de deznaționalizare a românilor, ceea ce nu este o formulă potrivită, pentru că în secolul al XVI-lea, nu exista conștiință națională”, este de părere prof. Gheorghe Petrușan.

„Impactul Reformei asupra culturii românești a existat, chiar dacă el a fost vizibil mai ales în Transilvania. Faptul că în Biserica Ortodoxă

Eroii români, comemorați în Ungaria

Ca în fiecare an, în preajma Zilei Armatei Române (25 octombrie), eroii și ostașii români care își dorm somnul de veci în cimitirele din Ungaria au fost cinșiți prin slujbe de pomenire și coroane de flori depuse la monumentele și mormintele lor din diferite locuri, informează Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, care a colaborat în privința acestui eveniment cu reprezentanțele diplomației române din Ungaria.

Astfel, ambasadorul României la Budapesta, *Marius Lazurca*, atașatul militar, colonel *Toma Savu* și ceilalți membri ai misiunii au participat la onorarea memoriei eroilor români căzuți pe teritoriul Ungariei în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, la Cimitirul Central Új Köztemető din Budapesta. Ambasada României și Consulatul General din Jula au marcat evenimentul și în orașul Dobrițan, la monumentul funerar „Fecioara albă” și la „Monumentul ostașului român căzut la datorie”, precum și la Cimitirul Central din orașul Hajdúböszörmény, unde se află un impunător monument și mai multe pietre funerare așezate în memoria ostașilor români, care au fost înmormântați aici după bătălia din 22 octombrie 1944.

Consulatul General al României la Seghedin a organizat, pe 25 octombrie, la Monumentul Eroilor Români situat în Cimitirul central din oraș, o ceremonie de celebrare a Zilei Armatei Române. Manifestarea s-a bucurat de prezența unui număr însemnat de oficialități, reprezentanți ai autorităților locale și județene la cel mai înalt nivel, ai inspectoratelor județene de poliție și comandamentului penitenciarelor, conducerii autoguvernărilor românești din Seghedin și Macău, reprezentanților Catedrei de Limba și Literatura Română din cadrul Universității Seghedin, ai comunității românești din regiune și, nu în ultimul rând, a unei delegații din România, condusă de primarul orașului Nădlac, din județul Arad. Participanții la manifestare au adus un pios omagiu celor care au făcut sacrificiul suprem nu doar pentru propria țară ci și pentru libertatea Europei, mărturie stând cimitirele unde odihnesc militarii români, precum cel din Seghedin.

Vineri, 27 octombrie, s-au organizat ceremonii în cinstea eroilor români în localitățile Șercad, Micherechi și Jula, cu prilejul „Zilei morților”, sărbătoarea tuturor sfinților, tradițională în creștinătatea occidentală.

La Șercad au fost depuse coroane de flori la monumentul ostașilor români neidentificați, șapte la număr, căzuți în septembrie 1944 în luptele purtate după trecerea frontierei româno-ungare.

La Micherechi, în prezența multor localnici, reprezentanți ai primăriei locale, profesori, pedagogi, elevi și preșcolari de la școala și grădinița din localitate, au fost depuse coroane de flori la monumentul ostașilor români din cimitirul vechi al localității, căzuți în septembrie 1944 în luptele purtate după trecerea frontierei româno-ungare, la „Monumentul strămoșilor”, (inaugurat în anul 2016 în centrul localității, donație a *pr. Nicolae Bordașiu* din București) și la monumentul ostașilor ungari, etnici români din Micherechi, căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial, aflat în centrul localității, lângă primărie. Au depus coroane, printre alții, E.S. *Marius Lazurca*, ambasadorul României la Budapesta, *Florin Vasiloni*, consulul general al României la Jula, *Ioan Sorin Roman*, deputat român, vicepreședintele Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor din Camera Deputaților, Parlamentul din București, *Kovács József*, deputat în Parlamentul din Budapesta, *Tiberiu Juhász*, președintele Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, primarul comunei Micherechi, *Margareta Tat* și viceprimarul localității, *Bertold Netea*, *prof. Gheorghe Petrușan*, președintele Autoguvernării Române din județul Csongrad, conducerea școlii și a grădiniței din localitate, reprezentanți ai altor instituții locale.

În aceeași zi, în organizarea Consulatului General al României la Jula, în cimitirul din cartierul Orașul Mic Românesc din Jula, a avut loc un serviciu religios comemorativ, cu depunere de coroane de flori, organizat în memoria Excelenței Sale *Simion Pop*, fostul ambasador al României în Ungaria, în perioada 1990–1992. S-a evocat astfel memoria ilustrului diplomat, decedat și înmormântat în cimitirul din Jula în luna mai 2008.

E.Ș.

Dezvelirea unei plăci
în amintirea
profesoarei și poetei
ANA CRIȘAN
la Otlaca-Pustă

Ana Crișan

(1937–2012)

Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă și Autoguvernarea Românească din Otlaca-Pustă vă invită cu deosebită onoare la ceremonia de dezvelire a unei plăci comemorative dedicate Anei Crișan, profesoară și poetă născută într-o familie română din Otlaca-Pustă.

Data:
10 noiembrie 2017,
vineri,
ora 14.00

Locul:
Casa
de Cultură,
Otlaca-Pustă

PROGRAM:

- Cuvântare de deschidere
- Evocarea vieții și activității profesoarei Ana Crișan
- Dezvelirea plăcii comemorative
- Programul literar al elevilor de la școlile românești din Ungaria și elevi invitați din România
- Recepție

„Românași și româncuțe”, un proiect pentru copiii de la grădinița din Micherechi

Pe 18 septembrie, la Grădinița de Naționalitate Română din Micherechi s-a dat startul unui proiect inedit: 3 zile de sărbătoare (în zilele de 18, 19 și 20 septembrie) sub denumirea „Românași și româncuțe”, zile de neuitat atât pentru preșcolari cât și pentru cadrele didactice.

În prima zi, copiii au făcut cunoștință cu România prin intermediul unei prezentări PowerPoint, plină cu imagini și filmulețe despre frumoasele zone din țara-mamă, despre portul popular și despre obiceiurile și tradițiile românești. Ne-am jucat cu globul pământesc, am identificat poziția celor două țări și am observat că suntem vecini. Tot în această zi am avut musafiri de la școală, colegii noștri mai mari care ne-au încântat cu poveștile lor preferate spuse în limba română. Am încheiat ziua în aceeași atmosferă de sărbătoare, mâncând clătite, preferatele copiilor.

A doua zi a fost la fel de frumoasă. Am avut ca invitați bebelușii și mămicile lor, pentru a le arăta o zi din viața grădiniței. În această zi am avut o activitate de lucru manual, la care am confecționat fructe și legume de toamnă prin diferite metode și altă activitate de pictură pe față, unde copiii s-au transformat în personajele lor preferate. Tot în această zi a avut loc și expoziția de cărți de povești românești, achiziționate prin intermediul proiectului, care au putut fi răsfoite de toți cei interesați. La sfârșitul zilei am mâncat cea mai gustoasă pizza, primită cadou de la Pizzeria „La Giovanni” (Ciulu) din

Micherechi, iar pe această cale îi mulțumim domnului Ioan Condoroș.

A treia zi am petrecut-o la Castelul Almásy din Várad (Gyulavári). Am călătorit la Julia cu trenul, iar până la castel ne-am dus cu trenulețul. Aici doamna director Elena Ardelean Oros ne-a prezentat camerele naționalităților, unde am văzut porturile populare specifice naționalităților, felul cum își aranjează locuințele și cum trăiește fiecare. Apoi am ascultat imnurile țărilor, lucru extrem de interesant pentru cei mici. A urmat apoi vizita în celelalte camere ale castelului, care ne-au surprins cât se poate de plăcut. Am putut admira machetele castelului pe care cei mici le-au numit „castele de jucărie” și o mulțime de animale

și păsări împăiate, precum și trofee de vânătoare, care i-au fascinat pe copii. Ni s-au arătat și câteva filmulețe educative și experimente, din care copiii au putut învăța cum se hrănesc păsările și cum își construiesc căsuțele. Foarte interesantă și apreciată a fost și colecția de ciuperci și coridorul pe care erau expuse, care arăta ca o pădure adevărată. Am admirat curtea minunată și ne-am jucat în spațiul special amenajat pentru copii. După ce am luat masa ne-am dus la locul de joacă al hotelului Gyula Wellness, unde copiii s-au simțit minunați. Obosiți dar fericiți, ne-am întors acasă cu trenul și abia am așteptat să povestim părinților ce zi frumoasă am avut!

„Românași și româncuțe” a fost un proiect minunat, realizat cu un sprijin obținut de la Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta. Prin acesta am acumulat multe cunoștințe care ne vor rămâne în memorie, alături de amintirile frumoase ale acelor zile!

prof. Simina Gherțan

Vanesa Iurașoc, premiată cu Bursa Școlară pentru Naționalități

Secretarul de stat pentru naționalitățile din Ungaria, Soltész Miklós, și adjunctul său, Fülöp Attila, au înmănat în ziua de 17 octombrie, la Budapesta, diplomele de merit pentru acei 18 tineri din rândurile naționalităților din țară, care au câștigat Bursa Școlară pentru Naționalități pe următorii doi ani de studii. Din partea românilor, acest premiu i-a fost acordat Vanesei Iurașoc, elevă în clasa a XI-a B la Liceul „N. Bălcescu” din Jula.

Vanesa este o elevă-model, conștiincioasă, cuminte, cu bun simț și cu credință în Dumnezeu. Participă de mică la concursuri și olimpiade naționale și internaționale. Este originară din localitatea Micherechi, părinții săi fiind mama din Micherechi (Florentina Botto) și tatăl din România (Vasile Iurașoc). În casa lor este foarte normal să se vorbească românește. Vanesa mai are trei frați. Norbert de 16 ani, David de 15 ani și Estera de 10 ani. Primii doi învață și ei la Liceul Românesc din Jula.

Vanesa Iurașoc

Vanesa este un copil deosebit, sensibil, talentat în mai multe domenii: matematică, limbi moderne, limba și literatura română. Se implică în activitățile artistice ale școlii. Este sârguincioasă, îi place să facă lucrurile punctual, în timpul liber îi place să citească și să joace volei. Face parte și din echipa de volei a școlii. Este unul dintre copiii cu care instituția de la Jula se poate mândri. Îi urmăresc mult succes pe calea pe care va alege să o urmeze și felicitări părinților ei!

— Fiind româncă din Micherechi, mă gândesc că a fost ceva foarte normal ca să-ți continui studiile la liceul românesc din Jula, sau nu?

— Am venit aici din simplul motiv că toți verișorii mei și prietenii din Micherechi au venit la acest liceu. Vă spun sincer că am stat totuși pe gânduri să încerc eu altceva. Dar până la urmă și eu m-am înscris aici și mă bucur foarte mult că am făcut această alegere.

— Care sunt criteriile pe baza cărora se alege un elev de liceu ca să primească această bursă de naționalitate?

— Eu cred că pentru a fi ales să fii bursier trebuie să înveți foarte bine, să fii pregătit. Este un efort foarte mare pentru a te pregăti în fiecare zi pe cât poți de bine la toate materiile, însă doar așa poți să ai medii bune și să fii eminent. Eu de mică am fost premiantă, atât la școala generală, pe urmă și la liceu. La bursă se ia în considerare dacă ai participat la olimpiade, concursuri și cu siguranță este important să știi bine limba ta maternă.

— Ce înseamnă acest premiu pentru tine și ce o să faci cu bursa primită?

— Este un lucru foarte important pentru mine faptul că eu am fost cea aleasă pentru bursă, nici nu am visat la așa ceva. Pe această cale mulțumesc, în primul rând, Bunului Dumnezeu că m-a ajutat să ajung aici, părinților mei care muncesc din greu pentru mine și frații mei pentru a avea noi tot ce avem nevoie, profesorilor care m-au susținut și, nu în ultimul rând, dirigintei mele, doamna profesoară Florica Santău, care m-a propus pe mine pentru această bursă. Sinceră să fiu, faptul că am fost eu câștigătoarea a fost ceva cu totul și cu totul extraordinar, însă copleșitor, pentru că mi-a trezit un fel de responsabilitate pentru ceea ce fac și ceea ce sunt la care nu mă gândisem chiar atât de serios până acum. În orice caz, cred că e lucrul cel mai grozav care mi s-a întâmplat până acum, pentru că de aici pornesc toate. Primind acest premiu trebuie să demonstrez și în continuare că-l merit. Va trebui să am rezultate la fel de bune la învățătură, va trebui să mă gândesc pentru viitor ce școală superioară doresc să urmez, de aceea bursa o să mă ajute în anii de studenție. Probabil o să aleg să merg în România la studii. Și probabil o să mă fac profesoară...

Anca Becan

Citate despre frați și surori

Nu există o formă de iubire mai specială decât cea dintre frați. Despre frați, dragoste și încredere se vorbește și în următoarele citate celebre, pline de emoție și sensibilitate. Frații care trăiesc în bună armonie sunt mai tari decât orice fortăreață.

„Prietenia de frate este, în primul rând, pacea reciprocă și zborul spiritului pe deasupra amănuntelor vulgare.” — **Antoine de Saint-Exupéry**

„Dă altora putere. Fii un frate, o soră, un prieten, dar nu accepta un alt învățător, în afară de cel care locuiește în inima ta.” — **Paul Ferrini**

„Fratele este un prieten dăruit de natură.” — **Jean Baptiste Legouve**

„Nu-ți ofensa fratele împrumutându-i merite dăruite de noi.” — **Rabindranath Tagore**

„Un frate adevărat este cineva care are aceeași dușmani ca și tine.” — **Abraham Lincoln**

„Știți ce înseamnă prietenia... să fii frate și soră, două suflete ce se ating fără să se confunde, două degete ale aceleiași mâini.” — **Victor Hugo**

„E bine să te înduioșezi de nenorocirea fraților tăi, dar mai bine este să le vii în ajutor.” — **Voltaire**

„Nu rupe firul unei prietenii de frate, căci, chiar dacă îl vei lega din nou, nodul rămâne.” — **Octavian Paler**

În timp ce bisericile din estul Europei stau în ruine, cele din vest se reprofilează

E destul de interesant să credem că bisericile din estul Europei, incluzând pe cele din Ungaria și România, sunt în cea mai bună stare, din această cauză m-am gândit să vă prezint modelul capitalist modern cu termenul de biserică din vestul Europei, prin care se diferă de cele din est.

În timp ce lăcașele noastre de cult stau să cadă sau de mai mulți ani sunt în construcții de renovare, altele fiind închise din cauza enoriașilor tot mai puțini sau, în cele mai nefericite cazuri, demolate fără să fi lăsat vreo urmă în spate, bisericile din vestul Europei și unii dintre conducătorii lor au tras o concluzie cât se poate de interesantă, dar totodată neobișnuită în ochii noștri. În loc de a face praf și pulbere din acel loc destinat închinării și pentru a se menține financiar, aceștia au format „biserică modernă”, cea transformată de exemplu în: restaurant, pub, berărie, care să folosească ca loc de distracție, unele dintre ele având un loc special și separat destinat închinării enoriașilor, altele din nefericire neavând acest privilegiu, ulterior pierzându-și scopul inițial pentru care a fost ridicată. Trist, dar cu totul adevărat.

Senzația aceea când te plimbi pe străzile orașelor vest-europene admirând priveliștea parcă fascinantă și dintr-odată te lovești de ceva care întrece toate limitele, neputând să nu îți întorci privirea și să te asiguri că vezi bine. O mulțime de țări, care nu pun preț pe ceea ce se întâmplă în realitate, ignorând total cultele religioase, pentru a putea rezista au

fost nevoite de a se reprofila și adapta cerințelor epocii. Deoarece trăim într-o epocă în care biserica este văzută ca o simplă clădire și nu un loc de închinare, alinare sufletească, în care ne putem adăposti de rău, în epoca unde a te închina este oarecum o rușine sau o prostie, biserica rămâne pe zi ce trece cu tot mai puțini enoriași care să creadă în cuvântul lui Dumnezeu și tot ceea ce înseamnă a fi credincios, a crede, respectiv a îți oferi o mică pătărică din viață pentru a fi mai bun. Comparativ cu modelul est-european, care și până în zilele noastre în majoritatea țărilor bisericile și-au menținut cu bune și rele caracteristica pentru care au și fost concepute, poate peste puteri omenești de către strămoși, numai pentru ca generațiile următoare să se poată valida ca și națiune, respectiv simțământul la apartenența de neamul din care făcea parte.

Chiar dacă au fost și încă sunt prezente vremuri nu prea luminate în acea parte a continentului, atât oamenii cât și autoritățile religioase nu și-au pierdut cumpătul de a le reprofila, transforma, ceea ce este un bun exemplu pentru multe regiuni și țări ale globului pământesc, astfel dând dovadă încă odată că valorile culturale și religioase ale unui popor numai atunci rămân valori, dacă le ocrotim de diferitele influențe venite din țările mai bine dezvoltate.

Comparația dintre cele două părți ale Europei se poate vedea astfel prin faptul că termenul de biserică în vest este asociat cu locul de distracție, în timp ce în est e acel loc unde îți poți găsi răspunsul la alinarea sufletească. Cert este faptul că mai există unele locuri de închinare în vest, dar sunt mai mult sau mai puțin nesemnificative, aproape inexistente, odată cu ele dispărând și aspectul rustic și unic glorios de altădată ce îi fascinează mereu pe turiștii veniți din acea parte a continentului pentru a vizita diferitele regiuni ale statelor est-europene unde, din întâmplare, descoperă aceste construcții minunate, parcă neatinse de scurgerea veacurilor.

Un lucru este sigur: poporul român s-a născut creștin și cu siguranță va rămâne pentru mult timp de acum încolo.

Andrei Sebastian Csiplo, Cluj

TVR Internațional transmite prin satelit free-to-air

TVR Internațional este unul dintre canalele Societății Române de Televiziune destinat românilor din străinătate. Acesta a fost înființat la 1 decembrie 1995. Recepția este gratuită, exclusiv prin satelit, canalul fiind retransmis și prin cablu pentru comunitățile românești interesate. La început emitea doar pentru Europa, Nordul Africii și Orientul Apropiat. În prezent programele sale sunt difuzate și în America de Nord și de Sud, Australia, Noua Zeelandă și Asia. Marea majoritate a programelor sunt preluate de pe alte canale ale TVR.

În Europa, TVR Internațional transmite prin satelit free-to-air, conform următoarelor coordonate de recepție:

Satelit: EUTELSAT 16A
Poziție orbitală: 16 E
Frecvență: 11512 MHz
Polaritate: Verticală
Symbol Rate: 29,950 msymb/s
Compresie: mpeg4
Modulație: DVB-S2
Transmisia este de tipul: Direct To Home (DTH).
Satelitul EUTELSAT 16A acoperă Europa Centrală și de Est.

Satelit: HOTBIRD 13C
Poziție orbitală: 13 Est
Frecvență: 11662 MHz
Polaritate: Verticală
Symbol Rate (SR): 27500 Ms/s
FEC: 3/4
SID: 16961
Modulație: DVB-S2/8 PSK
Transmisia este de tipul: Direct To Home (DTH).
Satelitul HOTBIRD 13C acoperă Europa, Nordul Africii și Orientul Mijlociu.

O actriță căsătorită cu teatrul, care cochetează cu filmul și televiziunea

Diana Cavaliotti este una dintre cele mai populare actrițe tinere din România. În cariera sa nu mai lungă de un deceniu a lucrat cu o bună parte a regizorilor de film. La 21 de ani a jucat rolul Gertrudei din Hamlet. Diana Cavaliotti s-a aflat la Budapesta pe

10 octombrie, când a participat la deschiderea oficială a celei de a 12-a ediții a Săptămânii Filmului Românesc din capitala Ungariei. Este una dintre cele mai populare actrițe din România. Îi place să spună despre sine că s-a măritat cu teatrul și are niște aventuri cu filmul.

Diana Cavaliotti a studiat mai întâi pianul, apoi a făcut actorie la Liceul „Dinu Lipatti”, și a absolvit actorie în cadrul UNATC. A devenit cunoscută pentru rolul din „Amintiri din epoca de Aur 2”, dar și pentru cel al Irinei Drăgan din serialul „Cu un pas înainte”. A lucrat cu o bună parte a regizorilor români, aparținând generației mai tinere. Cel mai proaspăt rol de film a fost în pelicula „Ana, mon amour” în regia lui Călin Peter Netzer, un regizor tânăr, care a copilărit și a crescut în Germania, dar s-a format ca regizor în România. Filmul a fost distins cu Ursul de Argint pentru „Contribuție artistică deosebită în cinematografie”, în cadrul celei de-a 67-a ediții a Festivalului Internațional de Film de la Berlin. Devenind cunoscut cu pelicula „Poziția copilului”, care a fost prezentată și ea la Budapesta, la o ediție anterioară a Săptămânii Filmului Românesc, Netzer a venit acum cu „Ana, mon amour”, un film psihanalitic, care ne prezintă cele mai intime detalii din viața unui cuplu de îndrăgostiți, iar prin scenele sale erotice, duse până la extremitate, este considerat cel mai curajos film românesc al tuturor timpurilor. În rolul Anei o vedem pe Diana Cavaliotti, cu care am stat de vorbă la Budapesta, aflată în trecere, venind de la Londra și îndreptându-se spre București. Interviuul dezvăluie amănunte din cariera sa scurtă dar fulminantă, despre teatru și film, și rolul ei din pelicula „Ana, mon amour”, care a avut premiera în cinematografe în 3 martie 2017.

— Aveți un nume special: Cavaliotti...

— Bunicul meu este grec. Numele inițial era Kavaliottis. Când eram mică, vorbeam greacă, dar neavând un contact direct cu familia tatălui meu, nu m-am ținut de asta. M-am născut la Galați. Am copilărit acolo până în clasa a treia. Din clasa a patra m-am mutat la București cu bunicii.

— Sunteți una dintre cele mai cunoscute actrițe tinere din România. Cum ați ales această profesie?

— Profesia m-a ales pe mine, pentru că nu-mi amintesc să fi vrut să fac altceva în afară de actorie.

— Ați fi putut face teatru și în Anglia. Ați avut o posibilitate să puteți studia în Anglia, dar ați ales totuși România. De ce?

— Mi s-a părut cel mai complicat lucru din viața mea să intru în UNATC și am reușit. Să plec în străinătate nu mi-ar fi fost foarte ușor ținând cont că am fost crescută de bunici și nu puteam să-i las singuri. Dar cel mai important lucru este că am vrut să fac teatru în limba mea maternă nu într-o limbă adoptată, de împrumut, cum vreți...

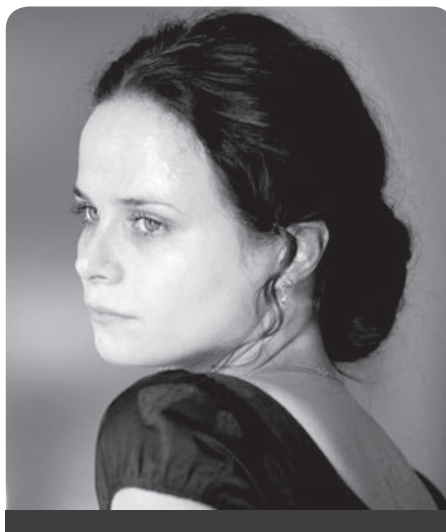
— Sunt foarte mulți actori tineri talentați în România, însă nu toți pot să se remarcă. Dumneavoastră ați reușit. Ce trebuie făcut?

— Nu știu ce trebuie, nu am o rețetă, însă știu de ce este atât de greu. Numărul absolvenților este destul de mare. Teatrele și-au deschis porțile acum mai nou și încep să facă angajări, dar eu am făcut parte dintr-o generație care nu a prins o angajare. Dacă ești angajat știi că ai un loc sigur de muncă și nu mai există efervescența aceea a grijii zilei de mâine. Este greu de judecat. Cred că-ți trebuie perseverență și multă dedicare, combinație fatală.

— Actorii mai vechi ajută tinerii?

— Absolut! Cred că generozitatea lor ne ajută să avem încredere că se poate. Când ai norocul să joci într-o piesă alături de mari actori, de numele noastre mari din teatru, se mai pune o cărămidă la construcția pe care încerci și tu să o faci. În rest totul este o luptă.

— La 21 de ani ați debutat într-un rol foarte dificil. Vă place să vă aruncați în aventuri?

— Am fost foarte onorată când mi s-a oferit rolul. Cred că atunci am primit curaj, te face să fii mai puternic. Și uite că acum am avut curaj să merg și mai departe cu „Ana, mon amour”, deci se leagă lucrurile în viață.

— Cum alternați între film și teatru? Ce înseamnă aceste două lucruri?

— Păi, sunt căsătorită cu teatru și am câteva mici aventuri cu filmul și televiziunea. Nu poate fi numită alternanță. Când am norocul să merg la un casting și să am norocul să-l și iau este o sărbătoare.

— Ați lucrat cu mai mulți regizori. Călin Netzer cum este ca regizor?

— Este o personalitate foarte puternică. Acest lucru m-a împins de la spate ca să pot să-i fac față, pentru că înainte de a-i face față regizo-

lului trebuie să-i faci față și persoanei din spatele regizorului care vine cu viața, experiența și lumea lui. Munca împreună cu regizorul m-a îmbogățit foarte tare și îi sunt extraordinar de recunoscătoare.

— Ce v-a făcut să vă angajați la acest rol?

— Când am mers prima dată la casting mi-a fost foarte frică. Am zis că eu nu o să pot niciodată să fac așa ceva. Am luat proba după ceva timp. I-a trebuit ceva timp să hotărască. M-a atras și faptul că este un rol foarte greu, genul de rol cu care nu o să mă întâlnesc foarte curând. M-a pus la muncă din toate punctele de vedere.

— Este un caracter care diferă total de caracterul dumneavoastră? Ce a trebuit ca să intrați în acest rol?

— A trebuit să mă dezbrac nu doar fizic, ci și psihic. A trebuit să mă las

pe mine acasă și am adus actorul să facă ce trebuie să facă. Pe lângă repetițiile și mersul la terapie, etc., m-am abandonat total. Nu a fost ușor, dar a fost o experiență extraordinară. Experiențe extraordinare nu sunt doar cele fericite, sunt și cele grele! E un test de profesionalism. Nu e ușor și, cu siguranță, îți trebuie multă încredere pe care să o investești

în regizor, în proiect, în echipă, în partener, dar când ți se oferă cele mai bune condiții de filmare, nu mai ai cum să te excluzi din peisaj sau din personaj.

— Se scrie în presa românească că acest film este cel mai curajos film din istoria filmului românesc... Cum a fost primit el de către critici?

— Este, într-adevăr! Nu am citit până acum nici o critică. Mă țin departe de problema asta, pentru că eu ca artist, ca actor, fac teatru și filme pentru spectatori, nu pentru critici care trebuie să scrie și ei ceva să-și facă meseria într-un fel sau altul. Publicul la fel. La premieră a fost extraordinar. Oamenii care-mi scriu și au văzut filmul sunt la fel extraordinari. Iar serile de film la care am asistat și am fost la proiecții prin alte țări, din nou m-au emoționat de-a dreptul. Nu este ceva general valabil, sunt singur că sunt oameni cărora nu le-a plăcut filmul. Au plecat și au zis că nu se poate așa ceva. Aici intră individualul fiecăruia care zice: nu vreau să intru în povestea asta, nu mă interesează, simt că mă doare și mă țin departe.

— Filmul transmite o anumită tensiune. Vă spun sincer, eu la un moment dat m-am oprit în vizionare, pentru că nu am știut dacă vreau să mă uit mai departe. A fost tensionant și în timpul filmărilor?

— Această tensiune eu am avut-o când am citit scenariul. După primele 20 de pagini am închis scenariul și am zis nu! Am zis nu este pentru mine. Dar există ceva acolo care te face să mergi mai departe...

Ștefan Crâsta

Voi știți unde este „buricul” României?

Dacă cei mai mulți dintre noi ne amintim care sunt localitățile situate în cele patru extreme cardinale ale țării, despre centrul României se cunosc foarte puține lucruri.

Cei mai mulți români știu precis care sunt extremele țării: în nord – Hodoriștea, în est – Sulina, în sud – Zimnicea, iar în vest – Beba Veche. Dar centrul țării unde se află?

Se pare că „buricul” României îl reprezintă un sat din județul Sibiu, Dealu Frumos. Nu s-au înregistrat măsurători oficiale, însă localnicii știu că sunt în centrul țării de la bunicii și străbunicii lor, o legendă care a rezistat timpului și pe care ei, la rândul lor, o predau copiilor din localitate.

Potrivit Wikipedia, Dealu Frumos, mai demult Șulumberg, Șulemberg, (în dialectul săsesc Schinebärch, Șinebar, în germană Schönberg, în trad. „Dealul Frumos”, în maghiară Lesses, Leses) este un sat în județul Sibiu, Transilvania. Aparține de comuna Merghindeal și se situează la 89 de kilometri față de reședința de județ.

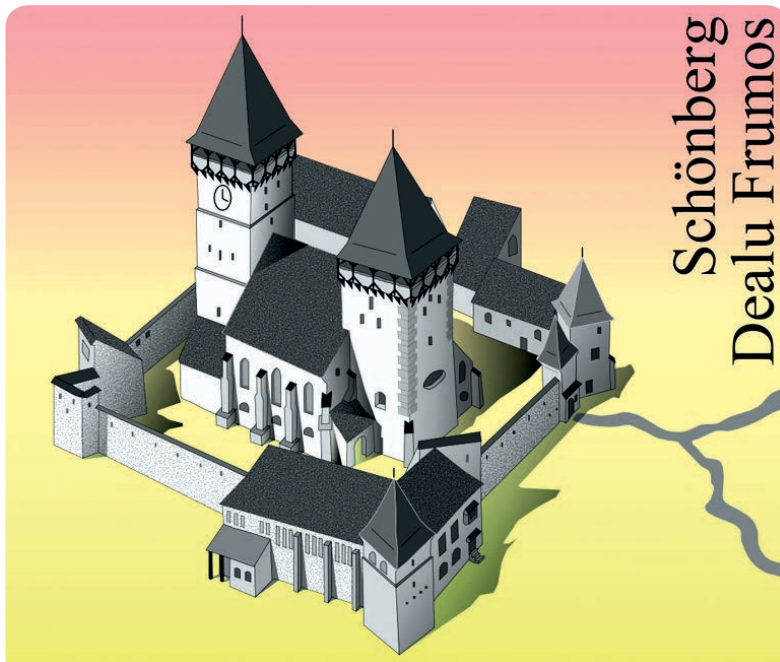
Puțini știu însă că acest loc ferit de agitația modernă este cunoscut drept centrul țării. Dacă te afli pe drumul dinspre Agnita înspre Sibiu, o tăblie montată chiar la intrarea în Dealu Frumos te anunță că ai intrat în epicentrul României.

Conform site-ului povestisesteti.com, satul a fost atestat documentar în 1280, într-un act de vânzare-cumpărare prin care Greavul Gerlachus de Pulgro monte (denumirea lat. a Dealului Frumos pe atunci) cumpăra o moară din Stejeriș. Apoi peste localitate au năvălit tătarii, iar în urma lor a rămas mare prăpăd. Atât că oamenii destoinici au muncit de au refăcut satul, aproape de la zero.

Istoria tristă a localității a început și aici la 1945, odată cu deportările, apoi CAP-ul și exodul sașilor în Germania. Din 2003, cetatea a fost luată în comodat de către UAUIM București, fiind folosită ca Centru de Studii de Arhitectură Vernaculară, calitate în care găzduiește periodic evenimente culturale și workshop-uri organizate de studenți.

Dacă cei mai mulți români nu știu că Dealu Frumos este centrul țării lor, se pare că Prințul Charles știe de acest loc. Fundația Mihai Eminescu Trust (MET), patronată de moștenitorul Marii Britanii, a cumpărat o casă în Dealul Frumos, pe care a renovat-o și pe care o promovează în programele sale.

Glume

La secția de poliție vine un tip urlând:

- Domnule polițist, arestați-mă!
- Ce ai făcut?
- Am tras un încărcător înspre nevastă-mea!
- Ai omorât-o?
- Nu, am ratat de fiecare dată, așa că ascundeți-mă!

La psihiatru:

- Am fost săptămâna trecută la dumneavoastră...
- Da, îmi amintesc, spuneți că vedeți multe muște, așa, ca prin ceață.
- Da, da! Și mi-ați dat niște pilule!
- Ei, au avut efect?
- Da, săru-mâna, dom' doctor, acum le văd clar de tot, fiecare picioruș!

Polițistul către șofer:

- Vă rog să coborâți din mașină!
- Sunt prea beat, urcă tu!

- Prietene, n-am avut noroc cu nici o nevastă!
- Cum așa?
- Prima a fugit cu un italian...
- Și a doua?
- Nu vrea să fugă...

- Cum a fost întâlnirea cu tipa de pe Facebook?
- Nasoală! Tipa a apărut într-un Rolls Royce Phantom din 1932.
- Păi asta-i o mașină extraordinară! Ce e rău în asta?
- Ea era primul proprietar...

- Visez să fiu miliardar ca tatăl meu, zice Bulișor.
- Tatăl tău este miliardar?
- Nu! Și el visează!

Profesoara îl întreabă pe Bulă:

- Bulă, ce cadou i-ai cumpărat bunicii, ca să i-l pui sub bradul de Crăciun?
- O minge de fotbal!
- O minge de fotbal? Păi bunica nu joacă fotbal.
- N-are importanță! Ea de ce mi-a cumpărat mie cărți de citit?

Clientul:

- Ce fel de restaurant e ăsta? Ciorbă nu mai este, felul doi nu mai este, desert nu mai este... Aduceți-mi haina, vă rog!

Chelnerul:

- Este un restaurant cu specific românesc: nici haina nu mai este!

Bulă vine acasă de la școală și îi spune mamei:

- Mamă, azi am luat 10!
- Bravo! La ce?
- 4 la matematică, 2 la istorie și 4 la gramatică!

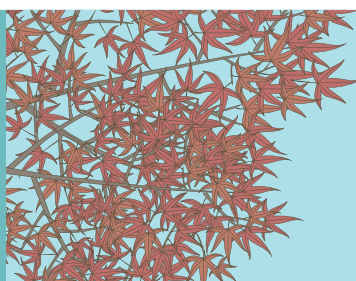

Este ora 5 și jumătate dimineața, ziua de 16 octombrie, anul 2017. Ceașul sună la mai mulți, care mergem în excursie în România. Trebuie să ne trezim, pentru că astăzi avem de mers mai multe sute de kilometri. Grupul nostru, format din turiști, membri ai comunității românilor din Ungaria, este alcătuit din 17 persoane. Programul nostru s-a realizat în organizarea Autoguvernării Românești din Szentendre.

Ne întâlnim la „Népliget” și nu peste mult timp fiecare avem deja locurile ocupate. Ori lângă geam, ori – care așa vrea – mai spre fața microbuzului.

În doar câteva ore am și ajuns până la frontiera de la Nădlac, dar abia se simte că suntem la graniță, căci nu este mare diferență între „pământul românesc” și „pământul unguresc”. Doar după Arad, spre Deva, începem să zărim munții. Nu peste mult ajungem la Cetatea Deva, unde am urcat și noi cu funicularul. Aici am avut o panoramă extraordinară, de unde se vedea până și Câmpul Pâinii, unde s-a petrecut renumita bătălie, unde ardelenii au învins armata otomană. Chiar lângă cetate se află clubul sportiv de gimnastică din Deva, unde de fapt și în zilele de astăzi se desfășoară pregătirea echipei românești de gimnastică. Pe vremuri, în această sală se ducea la antrenamente și Nadia Comăneci.

În prima zi spre seară, după Deva, am ajuns la Hunedoara, unde am dormit o noapte și după cafeaua de dimineață ne-am dus să vizităm Castelul Huneazilor. Această clădire este, de fapt, originalul castelului din Budapesta (Vajdahunyad vára), care este o „copie” mai mică a castelului din Hunedoara. Aici am văzut ce arhitectură binegândită și imensă au stăpânit constructorii pe vremuri.

Excursie de toamnă în România

Lângă intrare se află temnița cu ușa originală din lemn și obiectele de tortură contemporană.

A doua și a treia noapte am petrecut-o la Brașov, unde ne-am plimbat prin oraș, am vizitat Biserica Neagră și statuia marelui preot și învățător Honterus.

Din Brașov am făcut excursii la Castelul Bran și la Castelul Peleş. La Castelul Bran am aflat lucruri interesante despre istoria clădirii, în legătură cu familia regală. Mulțumită familiei regale am putut admira niște mobilier formidabile cu detalii grațioase și construcții foarte caracteristice, cum sunt de pildă cuptoarele din clădire și dormitorul Reginei Maria. Pentru mine, personal, Castelul Bran mi s-a părut ca un castel „vrăjit”, deoarece clădirea este plină cu colțuri, cu uși, cu coridoare așa bine proiectate și legate una de alta, încât după ghidaj și eu am fost puțin vrăjită.

La Castelul Peleş am avut aceeași senzație ca la Castelul Bran, din cauza locului plin de istorie și artă românească. România a dobândit prin aceste clădiri o comoară unică. La Castelul Peleş am descoperit și viața de fiecare zi a familiei regale, cu băi particulare, cu scări secrete și săli, sufragerii oficiale unde s-a petrecut viața oficială regală. A fost un lucru incredibil că am avut ocazia să ne plimbăm și noi prin spații unde cu câteva decenii în urmă regele și regina României primeau vizite ale unor nobili europeni. La Sinaia, spre castel, și

drumul a fost puțin mai emoționant din cauza ascensiunii, dar noi deja după trei zile am fost antrenați cu aceste fenomene.

La Sibiu am avut timp doar pentru un singur muzeu, dar acest muzeu ne-a lăsat impresii de neuitat. Este vorba de muzeul din Palatul Brukenthal. Acolo am văzut expuse picturi foarte valoroase și din arta românească (Andreescu, Grigorescu, Aman, Iser, Tonitza, Luchian, Pallady, etc), dar și din arta europeană (van Eyck, Bruegel, Van Dick, Tiziano, Cranach, etc.). Dacă la Peleş și la Bran puteam să ne simțim în cadrul unei ore de istorie, la Brukenthal am putut să ne simțim în cadrul unei ore de istoria artei.

În drum spre casă, ca să ne mai bucurăm puțin de aerul curat și ca să mai vedem peisajul extraordinar al munților, ne-am dus la Păltiniș. Aici doar cu telefericul nu am avut noroc, pentru că era în pauză, dar drumul spre pârtii a fost plin de farmec din cauza frunzelor, care îmbrăcau natura în toate culorile lumii.

A cincea zi ne-am întors iarăși la „Népliget”, în Budapesta. Eram mai obosiți, dar plini cu amintiri foarte frumoase și cu sute de bucați de batoane de ciocolăți, căci doar pe lângă locurile culturale și istorice am mai descoperit și alimentele specifice din România, cum ar fi ciorba de burtă, papanasi, mititei, mămăliga, și multe alte bunătăți.

Adela Kiss, Budapesta

**FOAIA
românească**

**3 noiembrie
2017**

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2017: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).